

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3455/2020
14.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., коју заступа Петар Јанковић, адвокат из ..., против тужене Народне банке Србије са седиштем у Београду, ради поништаја одлуке и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3408/18 од 20.06.2019. године, исправљене решењем истог суда од 26.08.2019. године, у седници већа одржаној дана 14.10.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3408/18 од 20.06.2019. године, исправљене решењем истог суда од 26.08.2019. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 732/14 од 27.04.2018. године дозвољено је преиначење тужбе као у поднеску тужиље од 15.11.2016. године. (став 1. изреке). Усвојен је тужбени захтев и поништено решење тужене од 10.07.2007. године заведене под бројем .. и решење туженог Г бр. .. од 25.10.2007. године којим је тужиљи утврђен посебан коефицијент од 4,70 за период од 01.07.2007. године до 31.12.2007. године, као незаконито (став 2. изреке). Утврђено је да је ништава Одлука туженог о утврђењу посебног коефицијента запослених у Народној банци Србије почев од 01.07.2008. године ... од 01.07.2008. године којим је тужиљи одређен посебан коефицијент 4.70 почев од 01.07.2008. године за радно место самостални стручни сарадник. (став 3. изреке) Обавезана је тужена да тужиљи на име разлике износа између исплаћене зараде и зараде до пуног износа за период од 17.03.2005. године до 31.12.2005. године и од 01.07.2007. године до 31.12.2007. године, као и од 01.07.2008. године до 31.12.2008. године исплати специфициране поједине месечне износе са каматом у опредељеним периодима. (став 4. изреке) Обавезана је тужена да тужиљи исплати на име увећане зараде за период од 01.08.2005. године до 31.12.2005. године, од 01.07.2007. године до 31.12.2007. године и од 01.07.2008. до 31.12.2008. године специфициране појединачне месечне износе са каматом у опредељеном периоду. (став 5. изреке) Обавезана је тужена да тужиљи исплати додатак на зараду у износу од 6% основне зараде за рад који се обавља под утицајем хемијских средстава штетених по здравље, за период од 01.09.2006. године до 31.12.2007. године и од 01.07.2008. године до 31.12.2008. године у специфицираним појединачно означеним износима са каматом у опредељеном периоду. (став 6. изреке) Обавезана је тужена да тужиљи исплати

додатак на зараду у износу од 6% основне зараде за рад који се обавља средствима која могу изазвати физичка оштећења (штетни услови рада) за периоде од 01.09.2006. године до 31.12.2007. године и од 01.07.2008. године до 31.12.2008. године у специфицираним појединачним износима са каматом у опредељеном периоду. (став 7. изреке) и обавезана је тужена да тужиљи на име разлике на име трошкова парничног поступка плати укупно износ од 592.050,00 динара. (став 8. изреке).

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3408/18 од 20.06.2019. године, исправљеном решењем истог суда од 26.08.2019. године потврђена је наведена пресуда у ставу другом изреке, у делу става четвртог изреке којим је обавезана тужена да тужиљи на име разлике износа између исплаћене зараде и зараде до пуног износа за период од 01.07.2007. године до 31.12.2007. године исплати опредељене месечне износе са каматом и ставу седмом изреке којим је обавезана тужена да тужиљи исплати додатак на зараду у износу од 6% основне зараде за рад који се обавља средствима која могу изазвати физичко оштећење (штетни услови рада) у износима и са каматом опредељеним првостепеном пресудом (став 1. изреке). Преиначена је наведена пресуда Првог основног суда у Београду у преосталом делу става четвртог изреке и одбијен тужбени захтев да се обавезе тужена да тужиљи на име разлике између исплаћене зараде и зараде до пуног износа за период од 17.03.2005. године до 31.12.2005. године као и за период од 01.07.2008. године до 31.12.2008. године исплати износе ближе означене у ставу четвртог изреке првостепене пресуде од доспелости сваког износа до исплате, затим у ставу петом изреке којим је обавезана тужена да тужиљи на име увећане зараде за период од 01.08.2005. до 31.12.2005. године; од 01.07.2007. до 31.12.2007. године и од 01.07.2008. године до 31.12.2008. године исплати појединачне месечне износе са каматом као и у ставу шестом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужена да тужиљи исплати додатак на зараду у износу од 6% основне зараде за рад који је тужиља обављала под утицајем хемијских средстава штетних по здравље за период од 01.09.2006. године до 31.12.2007. године и од 01.07.2008. године до 31.12.2008. године у опредељеним износима и са каматом ближе означеном у ставу шестом изреке првостепене пресуде. (став 2. изреке) Укинута је првостепена пресуда у ставу трећем изреке и тужба у том делу одбачена. (став 3. изреке) Преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу осмом изреке првостепене пресуде и обавезана тужена да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати износ од 439.723,00 динара а преко досуђеног до траженог износа од 592.050,00 динара захтев тужиље је одбијен као неоснован. (став 4. изреке) Одбијен је као неоснован захтев тужиље за накнаду трошкова жалбеног поступка у износу од 18.000,00 динара. (став 5. изреке)

Против правноснажне пресуде донете у другом степену у ставу другом изреке алинеја 1. којим је одбијен тужбени захтев за исплату разлике зараде за период од 17.03.2005. године до 31.12.2005. године и 01.07.2008. године до 31.12.2008. године и ставу трећем изреке, благовремено је изјавила ревизију тужиља на основу члана 404. Закона о парничном поступку због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужена је поднела одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 403. став 2. и 3. и 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ...), који се у овој парници примењује на основу члана 506. став 2. истог закона и налази да је ревизија дозвољена као редовна и да је неоснована.

У спроведеном поступку није учињена указана битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку. Другостепени суд није пропустио да одлучи о тужбеном захтеву за који је надлежан већ је у ставу трећем изреке у делу захтева одбацио тужбу првенствено због неблаговремености, јер је поднета по истеку преклузивног рока из члана 195. Закона о раду. Истовремено ревизијом се паушално указује на битне повреде поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку при чему из списка не произилази да другостепени суд није применио или да је неправилно применио неку од одредби процесног закона која је била или је могла бити од утицаја на доношење законите и правилне пресуде.

Према чињеничном стању утврђеном на расправи пред другостепеним судом тужила је била у радном односу код тужене од 1980. године до 2003. године, првобитно обављајући послове вишег саветника као дипломирани ... а затим у звању самосталног стручног сарадника. На основу измењеног Правилника о систематизацији и одређивању коефицијената из 2003. године тужили је умањен коефицијент са 5,60 на 4.70. Против решења о одређивању коефицијента тужила је изјавила приговор који је одбијен одлуком другостепеног органа тужене. Тужила није водила спор и решење о одређивању коефицијента за 2005. годину је постало правноснажно и коначно. Такође тужила није оспоравала решење којим јој је утврђен коефицијент 4.70 за период од 01.07.2008. године до 31.12.2008. године. Тужила је током парнице више пута преиначавала тужбу, а 14.11.2016. године, поднеском је истакла тужбени захтев за утврђење ништавости Одлуке туженог о утврђивању посебних коефицијента за запослене у НБС почев од 01.07.2008. године .. од 01.07.2008. године којом је тужили одређен посебан коефицијент 4.70 почев од 01.07.2008. године за радно место самостални стручни сарадник.

На утврђено чињенично стање правилно је побијаном одлуком примењено материјално право одбијањем тужбеног захтева за исплату разлике између исплаћене зараде по коефицијенту 4.70 до тражене по коефицијенту 5.60 за период од 17.03.2005. године до 31.12.2005. године и за период од 01.07.2008. године до 31.12.2008. године са каматом. Како тужила није водила спор против одлука – решења тужене са одређеним коефицијентом од 4.60 за исплату зараде за наведени период нису испуњени законски услови за накнаду штете јер незаконитост правног основа по коме је исплата нижих износа извршавана није доказана. Правилно је оценио другостепени суд да је основ за накнаду штете могао да се оствари само поништајем решења о одређивању спорног коефицијента тужили.

Правилно је побијаном одлуком, применом члана 195. Закона о раду у вези члана 83. Закона о Народној банци Србије оцењена неблаговременост тужбе у делу захтева за утврђење ништавости Одлуке туженог .. од 01.07.2008. године о утврђивању посебних коефицијената за запослене у Народној банци Србије – седиште почев од 01.07.2008. године, истакнутом преиначењем тужбе из поднеска примљеног пред

првостепеним судом 15.11.2016. године, осам година након доношења наведеног правног акта. Истовремено, ради се одлуци која не може бити предмет оцене законитости пред судом, јер се ради о општем акту туженог за све запослене на основу кога су (према ставу 2. оспорене одлуке) доношена појединачна решења за све запослене о висини зарада и додацима са чиме је тужиља према околностима случаја морала бити упозната. Законитост тих посебних решења је могла да се испитује у радном спору али је тужиља пропустила да за спорни период законитост решења оспори пред судом.

Ревизијом се нетачно интерпретира члан 196. Закона о раду истицањем да сва потраживања из радних односа застаревају у року од три године јер је наведеном одредбом изричито прописано да се наведени трогодишњи рок односи само на новчана потраживања из радног односа.

Са изнетих разлога одлучено је као у изреци пресуде на основу члана 414. ств 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић